Nr. 101. w Sobotę dnia 1. Maja 1858.

GAZETA W. XIĘSTWA POZNAŃSKIEGO.

PRZEDPŁATA: ćwierćrocznie dla miasta Poznania 1 tal. 20 sgr. na całe Prusy 2 tal.

INSERATY: 1 sgr. 3 fen. od wiersza na ¼ szerokości przyjmują się tylko w expedycyi.

Drukiem i nakładem Drukarni Nadwornéj W. Deckera i Spółki w Poznaniu. — Redaktor odpowiedzialny: N. Kamieński w Poznaniu.

Telegraficzne wiadomości.

Frankfurt nad Menem, 29. Kwietnia. — Na posiedzeniu wczorajszem bundestagu zdała sprawę komisya w sprawie holsztyńskiéj. Nad wnioskiem tym nastąpi głosowanie za trzy tygodnie.

Londyn, 29. Kwietnia. — Na posiedzeniu odbytém izby niższéj zapowiedział Divett poprawkę do bilu indyjskiego, w któréj uważa za rzecz niestósowną, aby nastąpiła zmiana w prawach dla Indyi wydanych w ciągu administracyi ministerstwa Derby. Spooner uczynił swój antikatolicki majnocki wniosek, który odrzucono.

W izbie wyższéj utrzymywał hr. Airlie, że Anglia powinna wraz z Sardynią żądać wydania parowca »Cagliari,« ponieważ koronni prawnicy angielscy kondemnatę jego poczytali za nieprawną. Malmesbury odpowiedział, że nieprawność kondemnaty jeszcze nie jest stanowczą. Anglia nie poczytuje się obowiązaną z powodu błędu popełnionego przez Erskinego i żałuje, że piemontcki minister mówił o opuszczeniu Piemontu przez Anglią. Nic nie przyrzekła bowiem Anglia, tylko ofiarowała swoje służby Sardynii do załatwienia nieporozumień z Neapolem, gdy się obawiała rychłego wypowiedzenia wojny ze strony Sardynii i wojny europejskiéj. Wszystkie rządy równych dokładały starań. Derby dodał, że Francya zostaje z Anglią w przyjacielskich stosunkach.

Londyn, 30. Kwietnia. — Przez Aleksandryą odebraliśmy z Indyi wschodnich wiadomości urzędowe, że główna armia pod lordem Campbellem dnia 24. Marca wyruszyła naprzeciw Bareilly i jeden oddział do Azimgóru. W Azimgórze wycięto angielską załogę. Pułkownik Rose zdobył d. 2. Kwietnia Jhansi, położł trupem 1500 ludzi z wojska spieszącego na odsiecz powstańcom i 3000 ludzi uciekającego garnizonu. W okolicach Benaresu panują niespokojności. Rozbrojono bez oporu północne prowincye.

Kalkuta, 22. Marca. — Yeh został tu przywieziony i osadzony w warowni Wiliam. Proces ukończono przeciw królowi Delhi, wyroku dotąd przecie nieogłoszono. Król Birmy podpisał się na 10,000 rupii, które przeznaczył do funduszu wsparć indyjskich.

Paryż, 30. Kwietnia. — Dzisiejszy Monitor zbija pogłoskę o podanie się do dymisyi ministra skarbu.

Na posiedzeniu walnem kredytu ruchomego, które się wczoraj odbyło, postanowiono na rok 1857. żadnéj niepłacić dywidendy.

Według wiadomości z Turynu, przyjęto cały projekt Deforesty głosami 110 przeciw 42.

Berlin, 1. Maja. — Najj. Pan raczył nadać ces. austryackiemu kapitanowi okrętu liniowego i admiralowi portowemu Müllerowi von Mühlwerth w Wenecyi order orła czerwonego 3 klasy, majorom Kalksteinowi w Królewcu i Rosenberg Gruszczyńskiemu w Gumbinie, ces. austryackiemu porucznikowi okrętu liniowego Bellen w Fiume w Kroacyi order orła czerwonego 4 klasy; tudzież wachmistrzowi policyjnemu Dömlerowi w Berlinie i Sukrowi w Sorau powszechną oznakę honorową.

Berlin, 30. Kwietnia. — Dziś przedpołudniem o godz. 11. słuchał J. kr w. książe pruski referatu prezesa policyi Zedlitza.

Około godziny 12. odwiedziła Najj. królowa portugalska J. kr. w. księcia i księżnę pruską.

Berlin, 29. Kwietnia. — Dziś odbył się ślub przez prokuracyą J. O. księżniczki Stefanii Hohenzollern Sigmaringen, córki J. O. księcia Karola Antoniego Hohenzollern Sigmaringen i J. w. ks. w. księżny Józefiny Hohenzollern Sigmaringen, z domu księżniczki badeńskiéj, z Najj. królem portugalskim Dom Pedrem V.

Ponieważ Najj. król i królowa niemogli być osobiście na ślubie, przeto zastępował Najj. Pana J. kr. w. książe pruski.

O godz. 1½ przybyli na akt ślubny do kościoła św. Jadwigi jenerałowie, ministrowie i rzecz. tajni radzcy, radzcy 1éj klasy i prezesi kolegiów krajowych, tudzież ich małżonki, — nakoniec ciało dyplomatyczne, tudzież obecni tu cudzoziemcy i zasiedli na przeznaczonych dla siebie miejscach.

Wkrótce potem przybyli dostojni członkowie domu królewskiego z orszakami i równocześnie J. kr. w. wielki książe i księżna badeńscy, książe Leopold, książe Karol Hohenzollern Sigmaringen.

O godz. 2éj przybył J. kr. w. książe pruski. Przyjmował go u głównego wejścia książe biskup wrocławski, który ślub dawał, duchowieństwo kościoła św. Jadwigi i zaprowadził J. kr. w. księcia pruskiego do stopni ołtarza, obok których było przysposobione dla Niego miejsce.

Następnie przybyła JO. narzeczona w towarzystwie dostojnych swoich rodziców. Tychże przyjmował książe biskup wrocławski przy wejściu do kościoła, potem prowadził dostojną narzeczoną J. kr. w. książe badeński do ołtarza. Rucho dostojnéj narzeczonéj niosły cztery damy, a mianowicie dama nadworna pani Axter i przydane dostojnéj księżniczce ze strony dworu pruskiego, trzy kr. pruskie nadworne damy, hr. Adelaida i Wirgina Hacke, tudzież hr. Lynar, a po prawéj stronie rucha nadochmistrzyni dworu owdowiała ministrowa Bülow.

Następnie książe biskup obrócił się stojąc przy ołtarzu do J. kr. w. księcia pruskiego i prosił przed daniem ślubu o pozwolenie odczytania pełnomocnictwa prokuracyjnego nadesłanego przez Najj. króla portugalskiego. Równocześnie zbliżył się kr. portugalski poseł bar. Santa Quiteria i podał dokument ten portugalski i tłumaczenie jego w łacińskim języku. Oba dokumenta oddał J. kr. w. książe pruski ministrowi, a ten doręczył go do odczytania w łacińskim języku rzecz. tajn. nadradzcy finansowemu Obstfelderowi. Po odczytaniu zbliżył się JO. książe Leopold Hohenzollern Sigmaringen z pełnomocnictwem króla Jmci portugalskiego, obierającem go na zastępcę do aktu ślubnego. Otrzymawszy od J. kr. w. księcia pruskiego pozwolenie do spełnienia tego aktu, poprowadził dostojną narzeczoną do ołtarza, mając przy sobie orszak złożony z jenerała porucznika Peuckera i podpułkownika gwardyi Werdera z 2. pułku gwardyi pieszéj.

Oprócz tego stanęli za dostojną parą przysłani przez Najj. króla portugalskiego, dygnitarze portugalscy feldmarszałek książe Terceira, nadkoniuszy nadworny margrabia Souza Holstein, kawaler Borges de Castro komandor Viale i poseł portugalski bar. Quiteria.

Książe biskup przemówił o ważności aktu ślubnego, a następnie zapytał księcia Leopolda Hohenzollern Sigmaringen, czy chce w imieniu Najj. króla portugalskiego księżniczkę Stefanią Hohenzollern Sigmaringen pojąć za małżonkę? Książe odpowiedział: »Chcę«. Podobnie zapytał J. O. księżniczkę narzeczoną, czyli chce króla Dom Pedro V. portugalskiego i Algarbii pojąć za małżonka, poczem taż przez ukłon przed J. kr. w. księciem pruskim i J. O. rodzicami, na to otrzymała pozwolenie, i rzekła: »Chcę.«

Po poświęceniu pierścionków i odmówieniu zwykłych modłów kościelnych, oddał pierścionki do zamienienia księciu Leopoldowi i dostojnéj narzeczonéj. W czasie téj przemiany uderzono w dzwony kościoła św. Jadwigi i dano trzy razy salwy z 12 armat w pobliżu ustawionych. Po zamianie pierścionków, podała sobie dostojna para prawe ręce, książe biskup obwiązał je stołą, i odebrawszy od nich ślubne przyrzeczenia, zakończył akt modlitwą, a potem odśpiewano *Te Deum laudamus*. Po akcie ślubnym składali powinszowania przysłani dygnitarze portugalscy jako swéj monarchini, toż uczyniły damy portugalskie przeznaczone do jéj dworu, a mianowicie księżna Terceira i Souza Coutinho. Następnie obróciła się Najj. królowa portugalska do J. ks. w. ks. pruskiego, który w towarzystwie księcia biskupa wyprowadził Najj. królową z kościoła, która siadła z najdostojniejszemi książętami do pojazdów na ten cel przygotowanych i udali się wszyscy na zamek królewski. O godz. 4téjbył wielki obiad na sali białéj w zamku królewskim, na którym oprócz dworu byli książe biskup wrocławski, jenerałowie piechoty i kawaleryi, jenerałowie piechoty, ministrowie i rzecz. tajni radzcy, tudzież posłowie dworów i ich małżonki. Jutro wieczorem gala u Najj. królowéj portugalskiéj i koncert na białéj sali w zamku królewskim.

Królestwo Polskie.

Warszawa, 27. Kwietnia. — Najj. Pan w skutek przedstawienia księcia namiestnika Królestwa, dozwolił przebywającym za granicą wychodzcom polskim: Felixowi Antoniemu 2ch imion Ostrowskiemu, i Antoniemu Zawidzkiemu, powrócić do Królestwa Polskiego, na zasadach najwyższego ukazu z dnia 27. Maja 1856 r.

— Wczoraj w gmachu władz towarzystwa kredytowego ziemskiego, odbyły się wybory, zapowiedziane do gubernii warsz. na dzień 26. b. m. Wybory te zagaił radzca tajny Jakób Łaszczyński, gubernatdr cywilny gubernii warszawskiéj. Poczem przewodniczący zebraniu tow. kredyt. ziems. gub. warsz. na r. b., Michał hr. Stadnicki, zabrał odpowiedni głos, a przemawiając do licznie zebranych ziemian obywateli, i zwracając swą mową do instytucyi, wyrzekł między innemi; »Nie widzę tu potrzeby zajmować czasu wyliczaniem korzyści, jakie towarzystwo kredytowe dla kraju przyniosło: bo same skutki, najlepiéj nas o tem przekonywają«. A daléj znowu: »Trzydzieści dwa lat, istnienia téj instytucyi dotąd, jest pasmem nieprzerwanego świadectwa, jak stowarzyszeni z całem poszanowaniem dla prawa, umieli chlubnie nacechować dany im przywilej wybieralności. Tę zasługę, należy głównie przyznać tym,

którzy umieli uczynić wybór, jako i tym, którzy powierzony sobie mandat, z poświęceniem i gorliwością wykonywali«. Godnym także jest uwagi następujący ustęp: »Postęp czasu, rozwój rolnictwa i przeobrażenia kredytu w całéj Europie, wywołują konieczność zapewnienia obszerniejszego niż dotąd pola, na któremby towarzystwo nasze z pożytkiem działać mogło«. Po téj pełnéj treści przemowie, dostojny przewodniczący przystąpił do odczytania instrukcyi, obowiązującéj do odbywającéj się czynności. Gdy zaś przystąpiono do wyborów, takowe wypadły jak następuje: Do komitetu towarzystwa, wybrany został znakomitą większością głosów, mąż, który tyle już zasług tak w gałęzi przemysłu jako i rolnictwa położył dla kraju, to jest hrabia Andrzej Zamoyski; zaś do dyrekcyi głównéj, Walery Szamota. Do obowiązków asesorów, towarzyszących przewodniczącemu w czasie wczorajszych wyborów, powołani zostali: Jenerał Dobiecki, i Leon hrabia Łubieński; zaś na sekretarza, Albin Słubicki. Dziś odbywają się jeszcze wybory do dyrekcyi szczegółowéj, o których jutro udzielimy szczegółową wiadomość.

Rosya.

Petersburg, 17. Kwietnia — W ukazie najwyższym, na dniu 14. Marca, za własnoręcznym J. C. M. podpisem, do senatu rządzącego wydanym, wyrażono: Budowa kolei żelaznych w Rosyi, pociąga za sobą na pewny czas potrzebę wzniesienia w rozmaitych punktach nad granicą budynków dla składu towarów przywożonych i wywożonych, oraz ulepszeń w portach. Uznając słusznem, zgodnie z przedstawieniem ministra skarbu, roztrząśniętem w radzie państwa, ażeby tak wydatki na budowle takowe, jak i inne niezbędne dla dobra handlu zagranicznego, ponoszone były przez tenże handel, rozkazujemy: 1) Pobierać począwszy od 1. Lipca 1858 r. na cel powyższy, aż do nowéj decyzyi, od wszystkich towarów handlu europejskiego, tak przywożonych jak i wywożonych, z wyjątkiem mączki cukrowej i cukru rafinowanego, po 5 kop. od każdego rubla cło stanowiącego. 2) Opłatę takową rozciągnąć na wszystkie towary, które do 1. Lipca r. b. pozostawać będą w komorach celnych bez opłaty cła; i 3) Prowadzić na komorach co do tej opłaty osobny ra chunek. Senat rządzący nie zaniecha uczynić stósowne co do wykonania niniejszego rozporządzenia.

Francya.

Paryż, 27. Kwietnia. — Rumunie wysłali do Paryża deputowanych, mających tu pozostać w czasie konferencyi końcem objaśnienia pełnomocników co do potrzeb i życzeń kraju. Jaka organizacya będzie Księstw Naddunajskich, niewiadomo; Francya, jak mnie zapewniono, jest dotąd w zasadzie za unią.

— Że między Anglią i Francyą z powodu uwolnienia Szymona Bernarda żadna nie zajdzie zmiana, potwierdzają wszelkie pisma; prócz tego w kółkach urzędowych dodają, że na nowo lord Derby przesłał tu to zapewnienie, że gabinet jego wszelkich dołoży starań aby czuwać nad wychodzcami.

(Kor. Cz.) Uznanie Bernarda za niewinnego, oparte li tylko na literze prawa, a widocznie spowodowane parciem opinii publicznéj, jest najważniejszym wypadkiem w epoce przymierza anglo-francuskiego. W rozwiązanym procesie mieszczą się złośliwe i zjadliwe żywioły, które w następstwie mogą biedę sprowadzić. Przymierze jak nazywają dwóch narodów, zapewne, że jeszcze nie zerwane, ale któż nie dostrzeże, że może będzie w danym razie na ciężką wystawione próbę? Gabinety obu narodów były i są jeszcze w porozumieniu. Niemasz wątpliwości, że ministeryum angielskie przyjęło chętnie i dobrowolnie zobowiązanie na przypadek zawodu przed sądem przysięgłych, przeprowadzenia reformy prawodawstwa w Anglii, dotyczącego cudzoziemców Czy w obecnem położeniu rzeczy podobny krok jest możebnym? Czy ministeryum zechce w najgorszym wypadku odwołać się do narodu i rozwiązać parlament? Czy rząd francuski skłonnym się okaże do cierpliwości, lub nie przestanie trwać w żądaniach pomimo doznanych sprzeczności? Te są kwestye, które obecnie zajmują świat polityczny. Opinia publiczna w obu narodach jest silnie podburzona. John Bull powinienby już być zadowolnionym. We Francyi przeciwnie, drażliwość nabiera coraz większéj sprężystości. Ostrzeżenie cierpkie, znaczące, choć krótkie ogłosił Constitutionnel na czele pierwszéj swojéj kolumny. Przewiduje on słusznie możebność propagandy wewnątrz Francyi kierowanéj za pomocą druków, zdających sprawę z toku procesu i obrony oskarżonego. Obawia się Constitutionnel oburzenia opinii publicznéj. Ma w części słuszność. Cesarstwo liczy dosyć stronników w narodzie, a więcéj ich mogą przysporzyć szkalowania i złośliwości przeciwników. Dnia 14. Stycznia, nie obrócił się na szkodę dynastyi. Następstwa mogą jeszcze bardziéj wpłynąć na spokojność żywiołów narodowych, zagrzewając obojętnych. Ale co się wtenczas dziać będzie z uśpionym chwilami, ale zawsze w gminie istniejącym ludowym wstrętem do Anglii? Giełda dobrze zrozumiała znaczenie ostatniéj angielskiéj manifestacyi. Przez cały miesiąc wlokła się i drzymała. Proces Bernarda ją obudził. Znacznie spadły wszystkie papiery.

W gronie komisyi wyznaczonéj do rozpoznania projektu, upoważniającego kredyt sto pięédziesiąt milionów na upiększenie Paryża, zaszedł spór który może przysporzyć trudności wewnętrznych. Komisya prawie w zupełności jest nieprzychylna projektowi. Wezwany dla badania objaśnień, prefekt Sekwany p. Hausman, nie przyjął z należytą względnością uwagi członków, którzy, czyli to na stosowność projektu, czyli też na ilość kredytu powstawali. Zwracano szczególniéj baczność p. prefekta na zbyt wielką liczbę dzieł sztuki i takową usiłowano zmniejszyć. P. Hausman był przeciwnego zdania, utrzymywał, że projekt musi przejść i podobno wspomniał o wyższéj woli. Komisya zawiesiła rozprawy nad wszelkimi projektami skarbowymi. Prezes udał się do p. de Morny, a ten do samego cesarza. Mówią, że p. Hausman będzie się tłumaczył przed komisyą, a gdyby tłumaczenie nie było dostatecznem, zażąda dymisyi i zastąpiony będzie przez p. Laity, byłego prefekta, osobistego przyjaciela cesarza.

Królowa holenderska będzie przyjmowana z temi samemi honorami co królowa angielska. Koszta i wystawa przyjęcia będą mniéj świetne, ale program etykiety ten sam. Krąży wieść, którą zapewne świeży zawód w Londynie zrodził, że w. księżna Olga, któréj przyjazd zapowiadano i odwoływano stanowczo, małżonkowi swemu w odwiedzinach dworu tuileryjskiego towarzyszyć będzie. Podając bez żadnéj odpowiedzialności tę brukową pogłoskę, zrobię uwagę, iż samym pobytem królewicza wirtembergskiego, powinniby stronnicy pewnych politycznych związków być zadowolnieni. Królewicz nietylko małżeństwem, ale i współuczuciem złączony jest z dworem rosyjskim. W Sztutgardzie widują go często w mundurze tego narodu, uczęszczającego do kaplicy greckiéj w pałacu. Wszystkie te jednak wnioski i przypuszczenia, są jak powiadam, owocem imaginacyi lub nadziei daleko od urzędowych sfer się trzymających. Dyplomaci i ludzie stanu, nie mieli jeszcze dosyć czasu do ocenienia donośności, a szczególniéj do wywiedzenia następstw czynu. Wszyscy mają zwrócone oczy na cesarza, co zrobi, co powie jak przyjmie rzecz? Przeszłość jest najlepszą rękojmią, że godność, oględność, umiarkowanie i cierpliwość będą poradnikami i tym razem w wysokich sferach rządu. Jeżeli się nie mylę, marszałek książę Małachowy dostał instrukcyę telegraficzną, zalecającą mu zupełne co do przedmiotu milczenie.

Komisya budżetowa ciała prawodawczego wynurzyła życzenie ażeby zmieniono dotychczasowy sposób głosowania na budżet ryczałtowo, że tak powiem to jest ministeryami, i w równi do dawnego trybu głosując rozdziałami czyli kategoryami. Pierwszy systemat ścieśnienia kontroli czyni niepodobnym odrzucenie szczegółowych wydatków. W rzeczy saméj, izba chcąc jakąś kategoryę lub szczegół wytrącić, musi całego kredytu odmówić. Gdyby jednak rząd przystał na żądanie ciała prawodawczego i dozwolił głosowanie szczegółów, otworzyłby wrota szerokie przez które opozycya łatwoby wcisnąć się mogła ze wszystkiemi następstwami. Czytałem raport sprawozdawcy budżetu, jest to praca sumienna, dokładna i z wielką jasnością rzeczy dokonana.

Ministeryalne wydatki nie przeszły w niektórych punktach bez kredytu. Stan jednak ogólny finansów jest zadawalniający. Dochody publiczne wzrastają w stosunku nie zostawiającym nic do życzenia. Jest to zawsze skazówka pomyślności ogólnéj. Skarb według budżetu z r. 1859. będzie mógł dać 40 milionów na amortyzacyą długu, czego od roku 1848. jeszcze nie był w stanie dokonać.

W niższych warstwach interesów codziennych pojawia się małe niezadowolenie. Część ogrodu tuileryjskiego od strony *quai* będzie oddzieloną dla wyłącznego użytku familii cesarskiéj. Francuzi lubiąc spacer, a szczególniéj w ulubionych tuileryach nie chętnie widzą ten uszczerbek przyjemności publicznéj. Za Ludwika Filipa takie same odłączenie było powodem do wielu pocisków opozycyi.

Anglia.

Londyn, 27. Kwietnia. — Advertiser donosi, że przyjaciele polityczni lorda Palmerstona w sobotę odbyli meeting i postanowili nie sprzeciwiać się rezolucyom mającym być wieczór przełożonemi. Zresztą lord Palmerston nie zaniechał swego bilu indyjskiego, ale tylko drugie odczytanie onego odroczył na dzień 22. Maja.

— »Atenaeum,« pismo prawie wyłącznie literackie, zastanawia się nad zaszczytem konfiskaty, jakiéj doznało w Paryżu w zeszłym tygodniu. Nie myślimy się użalać, ale tylko przytaczamy fakt. W czasie całego trwania wojny krymskiéj wchodziło »Atenaeum« bez przeszkody do Rosyi. Czytelnicy nasi przypomną sobie, żeśmy wojnę tę pojmowali w sposób czysto angielski, równie jak procesa prasowe, które rząd francuski u nas wytacza. St. Petersburg szanuje wolność myśli naszych, Paryż odpowiada nań pięścią policyjną.

(Kor. Cz.) Nim list ten dojdzie zapewne już wam wiadomo będzie, iż Dr. Bernard Francuz, sądzony tu o wspólnictwo zbrodni Orsiniego, został przez sąd przysięgłych uznany za niewinnego. Ogłoszenie wyroku przyjęte było z wielkiemi oznakami radości przez obecną publiczność w sali sądowéj wiewaniem kapeluszy przez mężczyzn i chustek przez kobiety, nie bez ujmy dla powagi sędziów, którzy musieli długo czekać, nim się ten szał okrzyków uciszył. Powszechna opinia także była z tego wyroku zadowolniona, ile, że on zupełnie zgodził się z uczuciem narodowem i był tylko jego wyrazem. Nie można atoli powiedzieć tego samego o sędziach ani o rządzie, który chcąc dogodzić domaganiom się ościennego państwa, usiłował wszelkiemi sposobami potępić obwinionego i w tem właśnie odróżnił się on i niejako odszczepił od opinii narodu. Tak dalece ten wyrok wypadł nadspodziewanie i wbrew życzenia rządu, iż główny sędzia lord Campbell czy przez zapomnienie, czyli też z jakich innych powodów, nie złożył przy końcu zwyczajnego przysięgłym podziękowania za ich całotygodniowe trudy i prywacye, jakich musieli doznawać będąc tak długo trzymani w zamknięciu. Jeszcze miano drugą skargę przygotowaną przeciw obwinionemu, lecz sędziowie widząc takowe jak nadmieniłem usposobienie publiczności, woleli już jéj niewytaczać i tak nawet od niéj był formalnie oczyszczony. Obrońcą jego był p. Edwin James. Z upodobania się téj obrony podjął, odrzucając propozycyę rządu, aby raczéj przyjął na się urząd oskarzyciela. Wymową swą i argumentami zniszczył plątające się zeznania świadków i okazał szkodliwą dążność wytoczonéj sprawy. Sąd przysięgłych poszedł za jego głosem i uratował czystość sądownictwa angielskiego od splamienia przez obce wpływy. Tak lud to pojmował. Czuł to też Dr. Bernard i po wyroku ogłaszającym go niewinnym (Not guilty) odezwał się do przysięgłych: »Wasz wyrok panowie jest wyrazem prawdy. Ja jestem niewinny i widzę w Anglii jak jest, tak i na zawsze będzie wolność na zniszczenie tyranii wszelkiego rodzaju i gdziekolwiek ona się pokaże. Cześć dla angielskich instytucyj przysięgłych.«

Chociaż Dr. Bernard tak uniknął kary zbrodni, może jednak sądzony być o przestępstwo, czy tak zwane *misdemeanour*. Wyrok też przysięgłych ma jeszcze pójść pod rozwagę 15 sędziów przez rząd do tego szczególnie wyznaczonych, którzy go pod względem na prawo rozbierać będą i ważność jego ostatecznie orzekną.

Nie do gustu to przypadnie księciu Małachowy, który ledwie że przyjechał, a już ma pierwszą tak nieprzyjemną nowinę przesyłać rządowi swemu. Oczywiście pomimo najprzychylniejszych chęci rządu angielskiego, nie wiedzie się tu Francyi. Opinia narodowa nie cierpi obcego wmięszania się w sprawy wewnętrzne i sądy krajowe. Z tego to powodu bil o wychodźcach nie przeszedł przez parlament i z tego samego rząd whigów upadł, a teraz sąd przysięgłych wydał wyrok wbrew przeciwny oczekiwaniu cesarza Napoleona i jego przyjaciół. Ostatni wypadek bez wątpienia wielkie sprawi wrażenie we Francyi, zwłaszcza że sumienie sądu narodowego w tym razie osłoniło tarczą swą bezpieczeństwo osoby Francuza.

Cesarz Napoleon wybiera się jak wieść niesie do Cherbourga na rewię floty francuzkiéj. To powodem jest dla Anglii do utrzymania własnéj floty w kanale w porządnym stanie. Ile więc w portach stało okrętów bezczynnych, otrzymały wszystkie rozkaz być w gotowości, tak że w krótkim czasie 10 okrętów liniowych liczących razem do 100 dział oprócz wielu pomniejszych, zgromadzi się na wodach Spithead pod Portsmouth. Potrzeba do osadzenia tych statków 7000 majtków i ci mają być rekrutowani z pomiędzy wysłużonych majtków lub z marynarki kupieckiéj. Nie uwiadamiam was o tém bynajmniéj w téj myśli, że to zanosi się na wojnę, bo jéj najpodobniéj nie będzie; zdrowa polityka jéj się sprzeciwia. Z tém wszystkiem niema się czego dziwić tym demonstracyom i ostrożności w Anglii, biorąc na uwagę powszechną tu opinie, że kto raz może zrobić *coup d'état*, może zrobić i *coup de main*.

W tymże samym czasie, przybyła wiadomość o uwolnieniu p. Hodge a obchodzoną była w rodzinnem jego mieście Glastonbury z tak głośnemi manifestami, że je prawie do śmieszności posunięto. Przez cały dzień bito w dzwony podczas kiedy majętniejsi raczyli biedniejszych piwem i innemi napojami, siebie zaś sutemi mowami, i o mało co do nieporządku nieprzyszło przez chwilowe odmówienie przez jednego z księży kluczów od dzwonnicy. I to wszystko działo się prawie w tym samym dniu, w którym marszałek Pelissier przyjmowany był z największą okazałością przy wylądowaniu i wręczał królowéj swe listy wierzytelne. Ciekawa rzecz jest jakie to wrażenie zrobi po tamtéj stronie kanału, ale zdaje się, że nieszczęsne wniesienie tego procesu, się stać powodem nowych zawikłań i rozbudzić na nowo uśpione rozjątrzenie pomiędzy dwoma sprzymierzonemi, ale niestety, nie bardzo czule się kochającemi, narodami.

Galicya.

Dokument nadający towarzystwu galicyjskiemu konsens na budowę i użytkowanie kolei żelaznéj z Krakowa do Lwowa, podpisany przez J. c. kr. ap. m. d. 7. b. m. a zmieniający dawny konsens z d. 3. Marca 1857 r., brzmi w całéj swojéj osnowie jak następuje:

My FRANCISZEK JÓZEF PIERWSZY z Bożéj łaski cesarz austryacki; król węgierski i czeski, król lombardzki i wenecki, dalmacki, horwacki, słoweński, halicki, włodzimirski i ilirski; arcyksiąże austryacki; wielki książe krakowski; książe lotaryński, salzburgski, styryjski, karyncki, kraiński, bukowiński, górno i dolno szląski; wielki książe siedmiogrodzki; margrabia morawski; uksiążęcony hrabia habsburski i tyrolski, wielki wojewoda województwa serbskiego i t. d.

Na prośbę założycieli kolei wschodnio galicyjskiéj, mianowicie ks. Leona Sapiehy jako pierwszego z ubiegających się o koncesyę i łączących się z nim: Władysława hr. Badeniego, Józefa hr. Baworowskiego, Włodzimirza kaw. Borkowskiego, Józefa Breuera, Włodzimirza hr. Dzieduszyckiego, Stanisława hr. Gołuchowskiego, Maurycego Habera, Karola księcia Jabłonowskiego, Wincentego Kirchmajera, Kazimierzc hr. Krasickiego, Kazimierza hr. Lanckorońskiego, Kajetana hr. Lewickiego, Jerzego Henryka ks. Lubomirskiego, M. Nachmiela Mises, Kaliksta księcia Ponińskiego, Adama hr. Potockiego, Alfreda hr. Potockiego, Władysława ks. Sanguszki, Adama ks. Sapiehy, Edwarda hr. Stadnickiego, Henryka hr. Wodzickiege, Wita hr. Zeleńskiego i w zamiarze udzielania naszemu królestwu Galicyi korzyści wybudowania tamecznych przestrzeni koli o ile można najrychlej, tudzież aby zanoszącym prośbę dać nowy dowód naszéj łaski, — ograniczając koncesyę nadaną aktem konsensowym z dnia 3. Marca 1857. r. tak iż takowa rozciągać się ma jedynie do wymienionéj w §. 1. lit. a. tejże koncesyi linii przemysko lwowskiéj, co zaś do wzmiankowanych w tym paragrafie linij pod b. i c., koncesya ta ma ustać, a w jéj miejsce wchodzi przyrzeczenie nasze, że koncesyonaryuszom pod względem tych linij udzielone jest pierwszeństwo przed innymi współzawodnikami, jeżeli przystaną na te same warunki, pod jakiemi inne osoby zobowiążą się do budowy i utrzymania w ruchu tych przestrzeni kolei i jeżeli koncesyonaryusze najdaléj w ciągu trzech miesięcy po powzięciu do wiadomości tych warunków, prawomocnie się do tego oświadczą; — spowodowani się być widzimy, pomienionym patentem nadać następującą dodatkową koncesyę na kolej żelazną:

§. 1. Pozostawiamy przeto pomienionym koncesyonaryuszom:

a) przestrzeń kolei żelaznéj rządowéj, już w ąuchu będącéj z Krakowa do Dębicy wraz z ubocznemi kolejami do Wieliczki i Niepołomic;

b) przestrzeń którą budować rozpoczęto z Dębicy do Rzeszowa; obie przestrzenie wymienione pod a. i b., ze wszystkiemi ruchomemi i nieruchomemi przynależytościami; udzielamy następnie koncesyonaryuszom prawo wykończenia linii pod b. wymienionéj, i budowania

c) kolei żelaznéj lokomotywowéj z Rzeszowa do Przemyśla prowadzić się majacéj, tudzież utrzymywania ruchu na wszystkich pod a., b., c. wymienionych przestrzeniach dla przewozu osób i rzeczy.

§. 2. Koncesyonaryusze za odstąpienie wzmiankowanéj wyżéj nieruchoméj własności, nie wniosą żadnéj opłaty, lecz na podstawie dawniejszéj swéj koncesyi z dnia 3. Marca 1857. r. §. 26., za wszystkie urzędowe wyciągi tego dokumentu konsensowego opłacą stałą stęplową należytość w ilości tylko jednego złotego.

§. 3. Z prawem ruchu i użytkowania kolei wzmiankowanych w §. 1., wszystkie również prawa przysługujące skarbowi względem osób trzecich, przechodzą na akcyonarcuszów, o ile te prawa odnoszą się do ruchu i użytkowania pomienionych kolei, przeciwnie zaś wszystkie jakiego bądź rodzaju obowiązki i powinności odnoszące się do pomienionych przestrzeni kolei, przez koncesyonaryuszów będą podejmowane.

§. 4. O ile części objętych przestrzeni kolei znajdują się w budowie, a prowadzenie jéj powierzone zostało pewnym przedsiębiorcom kontraktowo, koncesyonaryusze wchodzą we wszystkie prawa względem tych przedsiębiorców służące i w obowiązania na nich nałożone, i udzielone im będą uwierzytelnione odpisy dotyczących kontraktów, a w razie zachodzącéj potrzeby nawet i oryginały za pokwitowaniem i zwrotem w swoim czasie.

§. 5. Również pozostawione będą koncesyonaryuszom na ich użytek roboty przygotowawcze i akta odnoszące się do budowy kolei w §. 1. wymienionych; takowe jednakże muszą być dokładnie oznaczone, przyjęcie ich poświadczone i po zrobieniu z nich użytku zwrócone.

§. 6. Oddanie kolei żelaznych i przedmiotów do nich należnych, ma w ciągu najdaléj jednego miesiąca, licząc od dnia wygotowania dokumentu konsensowego rozpocząć się i być prowadzone nieprzerwanie i o ile można najspiesznéj.

Skarb obowiązany jest tylko oddać koleje i przedmioty do nich należne w takim stanie, w jakim się takowe znajdują w chwili oddania i pod tym względem ma być sporządzony dokładny inwentarz i w dwóch egzemplarzach podpisany przez upoważnionych ze strony oddawcy i odbiorcy.

§. 7. Koncesyonarusze wchodzą z dniem 1. Stycznia 1858 w pożytkowanie z kolei w ruchu będących (§. 1. a.). — Do urządzenia służby i objęcia pozostawia się pomienionym koncesyonaryuszom przeciąg czasu najwięcéj sześciomiesięczny. W ciągu tego czasu koleje administrowane będą przez organa administracyi państwa na rachunek, korzyść i stratę koncesyonaryuszów.

Administracya państwa starać się jednak będzie, aby braki w ciągu tego czasu zdarzyć się mogące, ściągnięte były na drodze administracyjnéj od obowiązanych do zwrotu urzędników i sług, dopóki takowi ze służby rządowéj nie wystąpią. W czasie tego administrowania przez organa skarbowe, nie mogą być czynione bez zezwolenia koncesyonaryuszów, żadne inne wydatki prócz tych, które potrzebne są do porządnego prowadzenia ruchu na kolejach żelaznych, lub które zresztą nie dadzą się odwlec.

§. 8. Z dworca krakowskiego odstąpione będą koncesyonaryuszom te części na wyłączny ich lub wspólny użytek, które okażą się potrzebnemi do prowadzenia porządnego ruchu na przestrzeni w §. 1. pod a. wymienionéj, a to wedle ocenienia administracyi rządowéj. Stosunek koncesyonaryuszów do sąsiedniego zarządu kolei, uporządkowany będzie osobnym regulaminem przez administracyę państwa, po wysłuchaniu koncesyonaryuszów wydać się mającym.

§. 9. Koncesyonaryusze obowiązani są tym urzędnikom rządowym i sługom w chwili oddania przestrzeni wymienionych w §. 1. pod a. i b., zostającym w służbie przy takowych, którychby niechcieli w służbie utrzymać, wypowiedzieć takową w ciągu sześciu miesięcy po objęciu kolei i po wypowiedzeniu przez sześć jeszcze miesięcy płacić należne im normalne płace. Na przypadek zaś, gdyby tacy urzędnicy i słudzy stali się niezdolnymi do służby podczas terminu wypowiedzenia, nie mogą domagać się od koncesyonaryuszów emerytury, a skarb musi także wziąść na siebie pensye i zaopatrzenia wdów i dzieci.

§. 10. Koncesyonaryusze obowiązani są oddane im w §. 1. i już w ruchu zostające koleje, tudzież koleje uboczne do Wieliczki i Niepołomic uzupełnić; zaś przestrzenie kolei z Dębicy do Przemyśla po koniec Grudnia 1860 wybudować a respective budować i na użytek powszechny oddać.

§. 11. Przestrzeń z Przemyśla do Lwowa ma być wybudowana po dzień 30. Grudnia 1863 i w ruch wprowadzona.

§. 12. Za koleje już w ruchu będące od Krakowa do Dębicy i za koleje uboczne do Wieliczki i Niepołomic, wraz z całym na kolejach galicyjskich znajdującym się, przez koncesyonaryuszów objąć się mającym *fundus instructus* w materyałach do jazdy potrzebnych, tudzież za przestrzeń rozpoczętą budować się z Dębicy do Rzeszowa, o ile na tę ostatnią ze skarbu wydatki poczynione zostały, koncesyonaryusze mają wszystkie po dzień ostatni Października przypadające koszta i wydatki w ryczałtowéj sumie 14,189,842 złr. w monecie konw. 20 stopowéj administracyi państwa wynagrodzić.

Daléj, koncesyonaryusze obejmują wszystkie od 1. Listopada 1857 przypadłe lub przypaść mogące, jakiekolwiek one były wypłaty i należytości, tyczące się pomienionych przestrzeni kolei lub objętego *fundus instructus*, a to czy takowe odnoszą się do przeszłości lub przyszłości, azatem osobliwie wszystkie przychodzące do traktowania ugody i wyrównania z powodu zakupna gruntów, z powodu już wykończonych lub wykończać się jeszcze mających budowli, tudzież z powodu dostaw i innych zamówień.

§. 13. Wypłata należytości za kupno (§. 12.) nastąpić ma do rąk administracyi państwa ze strony koncesyonaryuszów w dziesięciu równych ratach rocznych, z których pierwsza rata przypada w dniu 1. Stycznia 1863. Od tego terminu zacząwszy, za raty późniéj przypadające i z każdą ratą stopniowo składane być mają procenta po 3 proc. od każdorazowéj ilości pozostałego kapitału. W celu uiszczenia téj wypłaty, koncesyonaryusze winni są wystawić na sumę kupna 13,189,824 złr., dziesięć wolnych od stępla obligacyi długu na rzecz c. k. centralnéj kasy państw» i takowe wręczyć administracyi państwa, z których pierwsza na dzień 1. Stycznia 1863 r. przypadająca, bezprocentowa obligacya, wydana ma być na 1,319,742 złr. następne zaś dziewięć obligacyi od tego czasu po 3 proc. oprocentowane, każda na 1,318,900 złr. (ma się rozumieć wszystko w 20 stopowéj monecie).

O ileby jeszcze administracya państwa pod względem przestrzeni kolei w § 1. wymienionych, wypłat uiściła lub uiścić miała po dniu 1. Listopada 1857, co do zwrotu tychże kwot, w każdym razie przez koncesyonaryuszów zwrócić się mających, osobna umowa zawartą z nimi będzie.

Za rzetelną wypłatę tych rat wraz z procentami w każdym należytym terminie przypadających, poręcza na pierwsze z bezwarunkowem pierwszeństwem przed wszystkiemi innemi długami, cała ruchoma i nieruchoma własność kolei odstąpionych i wykończyć się jeszcze mających i cały dochód przestrzeni kolei już w ruchu będących, jak również każdéj przestrzeni w dniu terminowym otworzyć się mającéj, a to w ten sposób, że administracya państwa ma prawo, w razie niespodziewanym, gdyby jedna z tych rat wraz z procentami miała być niewypłaconą zupełnie w dniu terminowym, natychmiast za przypadającą należytość położyć areszt na pomienioną własność, wziąść w sekwestr dochody kolei i z takowych na najkrótszéj drodze administracyjnéj ściągnąć wypłatę.

§. 14. Administracya państwa zaręcza koncesyonaryuszom za koleje niniejszym aktem koncesyi nadane, roczny dochód w ilości 5 i pół proc. od kapitału zakładowego rzeczywiście użytego na koleje ukonsensowane i udowodnionego (a więc pod względem wzmiankowanéj w §. 12. sumy wykupna, w miarę rzeczywięcie uskutecznionych wypłat ratowych) pod warunkami w §. 11. koncesyi z d. 3. Marca 1857. wymienionemi, o ile w akcie niniejszem koncesyi nie znajdują się w postanowienia odmienne.

§. 15. Taryfa od osób i przesyłek naznaczona w §. 13. aktu koncesyi z dnia 3. Marca 1857. ma być wedle całéj osnowy wyrażonych tam przepisów zastósowaną również do kolei obecnie objętych.

§. 16. §§. 2, 3, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 12, 14, 15, 16, 17, 18, 20, 21, 25 i 27 koncesyi z dnia 3. Marca 1857. r. o ile przez ten dokument żadnéj nie uległy zmianie, zastósowane mają być również i do niniejszego odstąpienia kolei, a to tak, że wypływające z tych §§. tak dla administracyi państwa, jako i dla koncesyonaryuszów prawa i obowiązki, utrzymane być maja w mocy swéj również pod względem kolei żelaznych obecnie objętych.

§. 17. §. 19. dokumentu koncesyi z dnia 3. Marca 1857. ma również odnośnie do kolei żelaznych objętych znaleść o tyle zastósowanie, że państwo po upływie lat 30 od dnia niniejszego aktu koncesyi ma mieć w każdym czasie prawo odkupić koleje obecnie oddane, na podstawie obliczenia tamże oznaczonego. Ilość przeciętna mająca być w powyższy sposób obliczoną, nie może wszelako wynosić mniéj nad 5½ proc. kapitału zakładowego.

§. 18. Koncesyonaryuszum dozwala się pod względem tak przestrzeni oddanych im w dawniejszym akcie koncesyi z dnia 3. Marca 1857. jako też i w teraźniejszym, założyć towarzystwo akcyjne, przy zakładaniu którego być mają wzięte za podstawę statuta postanowieniem mojem w dniu 1. Sierpnia 1857 już potwierdzone z następującemi zmianami:

a) Pierwsza emisya oznaczonego kapitału akcyjnego na 40 mil. złr. ma wynosić tylko 15 mil. złr. a zatem udział założycieli i pierwotnych subskrybentów zmniejszonym będzie do ⅜ podpisanego kapitału akcyjnego.

b) Na sumę akcyjną do 15 mil. zredukowaną, założyciele i pierwotni subskrybenci mają w ciągu dwóch miesięcy od podpisania tego aktu koncesyi, złożyć 10 proc. wpłatę w gotówce, natomiast zaś przed dniem 1. Stycznia r. 1859. nie ma być żądana żadna dalsza wpłata.

c) Każdy założyciel i pierwotny subskrybent ma administracyi skarbowéj złożyć oświadczenie prawnie obowiązujące, że oprócz uiszczonéj wpłaty 10 procentów, dalsze jeszcze 20 procentów przypadającego nań kapitału akcyjnego natychmiast i punktualnie wniesie, skoro takowa wpłata zażądaną od niego będzie (w żadnym jednak przypadku przed 1. Stycznia 1859.) Założyciele i pierwotni subskrybenci jako tacy uwolnieni są od wszelkiego dalszego zaręczenia, prócz złożenia 30 proc. zredukowanego kapitału 15 mil., dla tego wyrażone w §. 22. dokumentu koncesyi z dnia 3. Marca 1857. solidarne zaręczenie pierwotne oznaczonego kapitału akcyjnego ustaje. Natomiast samo się przez się rozumie, że akcyonaryuszów (a więc również i założycieli i pierwotnych subskrybentów jako takich), w razie nieuiszczenia w dalszym ciągu żądanych rat akcyjnych, dotkną wszelkie szkodliwe następstwa, na przypadek taki w statutach naznaczone.

d) Skoro 10 proc. pierwszéj emisyi akcyi na 15 mil. złr. złożonych będzie a założyciele i pierwotni subskrybenci dadzą wzmiankowane pod c. zapewnienie co do zobowiązania się do wpłat dalszych 20 proc. tego kapitału, towarzystwo akcyjne może się ogłosić za ukonstytuowane. Akcye te wszelako wydane być mają subskrybentom dopiero po dniu 1. Stycznia 1859., po złożeniu przez nich zapewnionéj wpłaty dalszych 20 proc.

e) Postanowienie zawarte w §. 51. statutów z dnia 3. Marca 1857. co do ustania rękojmi państwa za procenta umorzonego kapitału akcyjnego pozostaje w swéj mocy. To wszakże niewyłącza, że jeżeli stósownie do tego §. 51. plan umorzenia akcyi ułożony i władzom do potwierdzenia przedstawiony będzie ze strony skarbu państwa nastąpi w sposób zaliczki uzupełnienie należytości przypadającéj na umorzone akcye do funduszu umorzenia, aż do wysokości funduszu umorzenia, aż do wysokości procentów potrzebnéj do wykonania naznaczonego planu umorzenia.

f) Administracya państwa zastrzega sobie zamianowanie dwóch członków rady zawiadowczéj z prawami statutem przepisanemi. Dwóch tych radzców może tylko administracya państwa odwołać lub innemi zastąpić. Również obaj przez administracyą państwa zamianować się mający radzcy rady zawiadowczéj, nie będą wliczeni w poczet tych, którzy na mocy statutów mają być krajowcami, ani tych, którzy w Wiedniu zamieszkiwać muszą.

Przestrzegając surowo każdego ktoby naprzeciw temu przywilejowi działał, i przyznając koncesyonaryuszom prawo dopominania się przed naszemi sądami wynagrodzenia za udowodnioną szkodę, wygajemy do wszystkich władz, których to dotyczy, stósowny rozkaz, aby nad przywilejem tym i wszystkiemi w nim zawartemi postanowieniami ściśle i troskliwie czuwały.

W dowód czego wydajemy ten list opatrzony naszą pieczęcią większą, w naszéj stolicy i rezydencyi Wiedniu, dnia 7. Kwietnia, roku zbawienie 1858., naszego panowania dziesiątego.

FRANCISZEK JÓZEF w r.

Toggenburg w r.

Na wyraźny rozkaz Jego Ces. Król. Ap. Mości

Dr. Wincenty Mały w r.

Serbia.

Piękny przykład porzucenia osobistych zawiści i pogodzenia stronnictw w obec niebezpieczeństwa grożącego niepodległości narodowéj, przedstawiła w tych dniach Serbia. Wskazywaliśmy już kilka razy, jak Porta — dążąca do odebrania krajom pół jéj podległym, jakoto Serbii, Wołoszczyznie i Mołdawii itd. wywalczonych przez te kraje praw i połowicznéj niepodległości, i do centralizowania niejako państwa, — zamierzała, korzystając z wewnętrznych kłótni Serbów, ścieśnić ich niepodległość i zależniejszemi ich uczynić. Ten cel miało poniekąd obecne wmieszanie się Porty do wewnętrznych spraw serbskich przez posłanie do Belgradu nadzwyczajnego komisarza Etema baszy. Przedstawiliśmy także jak ten rozdział wewnętrzny Serbów i spór stronnictw ułatwił pierwsze kroki Etemowi baszy i stawał się coraz groźniejszym dla niepodległości serbskiéj; gdyż ani książe panujący Aleksander i jego stronnictwo, ani partya zwana narodową, walcząc z sobą nie miałyby siły oprzeć się wymaganiom Porty; owszem była obawa, aby każde z tych stronnictw, chcąc zyskać w Porcie sprzymierzeńca, nie przystawało z łatwością na wszystkie jéj żądania.

Dzięki jednak rozsądkowi i patryotyzmowi Serbów, inaczéj się stało. Stronnictwa dorzały mimo zasłony osobistych nienawiści, niebezpieczeństwo grożące niepodległości narodowéj a przeto im wszystkim i znalazły w patryotyzmie swoim dość siły, aby odrzuciwszy te osobiste nienawiści połączyć się razem dla odparcia ciosu zagrażającego narodowi. Szlachetny książe Aleksander Karageorgewicz, nieodrodny od swego ojca Jerzego Czarnego (Kara-Georga) wskrzesiciela niepodległości serbskiéj, oświadczył otwarcie, iż woli złożyć władzę niźli przystać na żądania Porty uwłaczające prawom i konstytucyi serbskiéj, a za którą to powolność ofiarował podobno komisarz Porty swe wsparcie księciu przeciw nieprzyjaznemu stronnictwu. Gdy o tem oświadczeniu księcia Aleksandra rozeszła się wiadomość w Belgradzie i dowiedzieli się o niéj naczelnicy stronnictwa przeciwnego księciu a zwanego narodowem, jeden z tych naczelników stary wojewoda Wucicz, miany za pretendenta do tronu serbskiego, zwołał w dniu 9. Kwietnia innych naczelników partyi na walną naradę. Na naradzie téj przeciągniętéj późno w noc, a w któréj wzięli udział senator Garaszanin, druga głowa stronnictwa narodowego, oraz sześciu senatorów wyłączonych przez księcia Aleksandra z senatu i wiele znakomitych osób, — postanowiono: uwolnić się od wpływu komisarza Porty Etema baszy i konsulów wielkich mocarstw w Belgradzie rezydujących; niedopuścić do wyboru nowego księcia, i poprzeć duszą i ciałem, mieniem i życiem panującego księcia Aleksandra. Wiadomo iż wojewoda Wucicz i senator Garaszanin, byli to dwaj śmiertelni nieprzyjaciele rodziny Obrenowiczów, przyczynili się do zrzucenia z tronu i wypędzenia téj rodziny, gdy ona interes władzy i swéj dynastyi nad dobro kraju przekładać zaczęła, i wynieśli księcia Aleksandra na tron serbski; ale po śmierci jenerała Kniczanina, nieukontentowani postępowaniem księcia Aleksandra, który oddalał się od partyi narodowéj i podobno od Rosyi, stanęli przeciwko niemu. Otóż to ci dwaj możowe przewodnicząc na radzie 9. Kwietnia, wpłynęli na przyjęcie powyższego postanowienia.

Na drugi dzień (10. Kwietnia) udali się ci patryotyczni naczelnicy stronnictwa narodowego do księcia Aleksandra i oświadczyli, iż przychodzą ofiarować mu swoje usługi i poparcie w jego zgodnych z dobrem Serbii zamiarach. Książę przyjął ich gościnnie i widocznie wzruszony. Tego samego jeszcze dnia senatorowie pensyonowani przywróceni zostali do swych godności, a przez to senat stanął w pełnym komplecie. W dniu 12. Kwietnia odbył senat pierwsze posiedzenie i postanowił bronić przeciwko wszelkim zamachom praw Serbii wywalczonych krwią całych pokoleń. Również w tem dniu wydał książe Aleksander postanowienie, mocą którego mianuje starego wojewodę Wucicza prezesem senatu w miejsce poczciwego lecz już przycisnionego wiekiem senatora Nenadowicza (teścia swego) który sam prosił o uwolnienie, a przyjmując dymisyę dotychczasowych ministrów Stefana Markowicza, Konstantego Nikołajewicza, Jeremia Stanojewicza i Jana Marynowicza, i odsełając dymisyowanych do senatu, wzywa naczelników stronnictwa narodowego do utworzenia nowego ministeryum. Senator Garaszanin został ministrem spraw wewnętrznych; Dymitr Czernobraz sprawiedliwości i oświecenia; senator Magazynowicz tymczasowym przedstawnikiem i ministrem spraw zagranicznych; Welikowicz ministrem skarbu.

To pojednanie się stronnictw, mianowicie nowego ministeryum i zgoda Serbów w imie dobra kraju, — wita serbski dziennik półurzędowy Serbskie Nowine z 14. t. m. (w kilka dni po ruskiéj Wielkiéjnocy) następującym oryginalnym artykułem:

»*Pax vobis!* rzekł Zbawiciel Chrystus do uczniów swoich gdy pierwszy raz po swojem zmartwychwstaniu stanął w pośrodku nich. *Pax vobis!* rozlega się wśród ludu naszego. I temi słowami *pax vobis* pozdrawiają nas dzisiaj nasi naczelnicy, wróciwszy oa łono braterskiéj miłości i zgody. Nie ma dla serbskiego ludu milszych słów nad te któreśmy w wczorajszym dzienniku ogłosili, iż rozproszyły się grożące burzą chmury, które widnokrąg naszéj ojczyzny zaciemniać zaczęły w skutku niejedności między naczelnikami kraju. Ciężka obawa z powodu téj niezgody przygniatała wprzód serce każdego patryoty serbskiego. Każdy drżał aby nareszcie niepodadł w niedolę, aby cios nieszczęścia nie ugodził kraju. Kto był ukąszony od węża obawia się także jaszczurki... Dzieje nasze są pełne smutnych zdarzeń wyniekłych z niezgody między panującym a naczelnikami ludu, pełne wielkich nieszczęść, które w skutku téj niezgody naród ugodziły. Któż więc mógł mieć za złe prawemu synowi ojczyzny, iż serce jego przygniatał smutek i obawa? Tem bardziéj raduje się dziś każdy i na powitanie *pav vobis*, odpowiada radosnym okrzykiem kościoła »Chrystus zmartwychwstał — cieszcie się.« Serb raduje się, bo widzi iż prawica Boga opiekuje się jego ojczyzną, bo widzi iż Bóg rozjaśnia serca jego naczelników i drogę mądrości im wskazuje. Któż jest jak Bóg, któż się ośmieli przeciwko nam jeźli Bóg Serbię broni? Chwalimy Cię wielki Boże! za błogosławieństwa i łaski jakie zlewasz naszą ukochaną Serbię przywracając miłość i zgodę między naczelnikami! Schylamy czoła przed waszą mądrością szlachetni ojcowie ojczyzny! Schylamy czoła przed waszem wzniosłem i patryotycznem uczuciem którem zwyciężyliście się sami i podnieśli nad was samych! — Oto jest droga, którą Bóg wskazał Serbii do jéj celu. Gdy was widzimy idących po téj drodze, pełni ufności w przyszłość i dobro ojczyzny, pozdrawiamy ocaloną Serbię i winszujemy jéj szczęścia, które się jéj w przyszłości uśmiecha. Winszujemy sobie nawzajem, — gdyż wstrząśnienie umysłów którego w ostatnich dniach doświadczyła Serbia, było wypadkiem jéj poprzedniego położenia, tak jak grzmot jest rezultatem zbytku złych wyziewów; ale jak grzmot oczyszcza powietrze i ożywia wszystko co żyć może, tak również nasze wstrząśnienie umysłowe poruszyło żywioły w młodzieńczem państwie serbskiem; a jak przed błyskawicą towarzyszący grzmotowi znikają ciemności, tak mamy nadzieję że i u nas stanie się światło, aby lud serbski lepiéj mógł widzieć co jest dobre a co złe, co postęp a co zwrot, a lepiéj widząc chwytał dobre i postępował naprzód.«

Rozmaite wiadomości.

— Dnia 31. Maja ma się odbyć w Lipsku sprzedaż przez licytacyą 2200 przedmiotów różnego rodzaju ze zbioru starożytności i osobliwości, będącego własnością barona Henryka Minutoli; katalogi tego zbioru wyszły tamże u księgarza Weigla.

— Dnia 4. Kwietnia 10 chłopów przeprawiało się na łodzi przez Wisłokę pod Kozłowkiem, a ponieważ łódź była przeładowana, przeto zanurzyła się i 5 chłopów utonęło.

(Dodatek.)

Kr. loterya w Berlinie.

Berlin, 30. Kwietnia. — W dalszem ciągnieniu 4éj klasy 117 kr. loteryi klasycznéj padły 3 wygrane po 2000 talarów na nra 26,305. 49,268 i 52,457.

20 wygr. po 1000 tal. na nra 12,906. 20,140. 27,818. 28,188. 33,934. 39,123. 39,742. 41,261. 47,227. 47,284. 49,413. 50,745. 51,116. 52,453. 55,919. 65,406. 66,355. 83,401. 86,375 i 86,876.

38 wygr. po 500 tal. na numera 923. 10,653. 11,412. 13,171. 14,177. 15,065. 19,924. 20,886. 21,825. 25,645. 29,873. 30,274. 32,708. 35,179. 37,421. 41,650. 51,405. 52.903. 53,818. 55,813. 57,802. 58,557. 58,650. 58,976. 60,412. 62,133. 66,676. 67,348. 67,684. 75,477. 77,514. 80,346. 85,802. 86,371. 89,040. 89,776. 90,821 i 94,848.

51 wygr. po 200 talarów na nra 280. 2239. 4305. 6452. 9182. 17,345. 19,026. 19,925. 20,084. 21,188. 21,301. 23,122. 25,239. 28,054. 29,390. 30,891. 31,096. 33,379. 36,362. 40,119. 41,801. 42,709. 42,876. 43,162. 45,053. 45,636. 46,783. 47,002. 49,239. 50,611. 52,454. 52,757. 53,379. 54,391. 55,712. 55,915. 58,893. 59,095. 60,515. 61,011. 61,280. 67,213. 73,780. 74,604. 76,157. 79,953. 81,360. 86,797. 90,079. 91,412 i 91,553.

Stowarzyszenie kupieckie w Poznaniu.

Zgromadzenie dnia 30. Kwietnia 1858.

Zyto (węcpel po 25 szefli) przy ożywionym obrocie lepiéj płaciło, na Maj 30—$\frac{1}{12}$ pł., na Czerwiec 30$\frac{5}{6}$—31 pł. i pien., na Czerwiec Lipiec 30$\frac{3}{4}$ pł., na Lipiec 31$\frac{2}{3}$—$\frac{17}{24}$—$\frac{3}{4}$ pł.

Okowita (beczka po 9600 % Trallesa) po spadających cenach sprzedawano, wypowiedziano 30,000 kwart, na miejscu (bez beczki) 13$\frac{1}{2}$—14 (z beczką) na bieżący miesiąc 14$\frac{5}{12}$ pł., na Maj 14$\frac{11}{24}$—$\frac{5}{12}$ pł., na Czerwiec 14$\frac{5}{6}$ pł., na Lipiec Sierpień 15$\frac{3}{4}$—$\frac{11}{12}$ pł., na Czerwiec Lipiec Sierpień 15$\frac{2}{3}$ pł.

Wiadomosci handlowe.

Berlin, 30. Kwietnia.

Pszenica 50—68 tal.

Żyto 35—36 tal., na wiosnę 34$\frac{3}{4}$—35$\frac{1}{4}$ tal., na Maj Czerwiec 35—$\frac{1}{4}$ tal., na Czerwiec Lipiec 35$\frac{3}{4}$—36 tal.

Jęczmień wielki 35—40 tal., mały 34—36 tal.

Owies na wiosnę 29$\frac{1}{2}$—30$\frac{1}{2}$ tal.

Olej rzepiowy 14 tal., na Kwiecień Maj 13$\frac{7}{8}$—$\frac{11}{12}$ tal., na Maj Czerwiec 13$\frac{11}{12}$ tal., na Wrzesień Październik 14$\frac{1}{8}$—$\frac{1}{4}$ tal.

Olej lniany 12$\frac{3}{4}$ tal., na Kwiecień Maj 12$\frac{1}{2}$ tal.

Okowita 17$\frac{1}{2}$—$\frac{1}{6}$ tal., na Kwiecień Maj 17$\frac{3}{8}$ tal., na Maj Czerwiec 17$\frac{3}{8}$ do $\frac{5}{12}$ tal., na Czerwiec Lipiec 18—$\frac{1}{12}$ tal., na Lipiec Sierpień 18$\frac{3}{4}$ tal.

Szczecin, 30. Kwietnia.

Pszenica 60—65 tal., na wiosnę 65 tal.

Żyto 34—34$\frac{1}{2}$ tal., na wiosnę 34$\frac{1}{2}$ tal., na Maj Czerwiec 34$\frac{1}{4}$ tal., na Lipiec Sierpień 36 tal.

Olej rzepiowy 13$\frac{1}{2}$ tal., na Kwiecień Maj 13$\frac{1}{2}$ tal., na Wrzesień Październik 14$\frac{1}{3}$ tal.

Okowita 20$\frac{3}{4}$ proc., na wiosnę 20$\frac{5}{8}$ proc.

Przybyli do Poznania 1. Maja.

BAZAR. Tyksicki z Więcek, hr. Miączyńscy z Pawłowa.

HOTEL RZYMSKI BUSCHA Walz z Góry, Cornelius z Frankfurtu n. M, Andrassy z Altony, Bethmann z Magdeburga, Reimann i Hirschfeld z Berlina, Kwiet z Głogowa.

HOTEL DREZDENSKI MYLIUSA. Hr. Czarnecki z Rakoniewic, Pinner z Berlina, Bayer z Stolzenbergu, Hoffmann z Wrocławia, Wendt z Gdańska.

HOTEL DU NORD. Ritz-Lichtenow z Lichtenowa, Unrug z Małpina, Gorzeński z Gembic, Żelawski z Skarszewa, Fleischer z Szlązka.

HOTEL BERLINSKI. Pluczyński z Uleyna, Pfotenhauer z Trzcielina, Roszecka z Chełmna, Fürll z Międzyrzecza.

HOTEL EICHBORNA. Stahl z Wrocławia, Cohn z Wschowy.

HOTEL BUDWIGA I CASSLA. Cohn z Nakła, Marcus z Głogowa.

HOTEL KRUGA. Geier z Głogowa, Weber z Kaltwasser, Hartwig i Tarce, Fieck z Grodziska.

POD BARANKIEM. Holländer, Magnus i Wolf z Międzyrzecza.

W MIESZKANIU PRYWATNEM. Walkowska z Ilgen, ul. Berlinska 13.

Księgarnia i skład rycin **J. Lissnera**, plac Wilhelmowski Nr. 5. poleca dzieła niżéj wymienione po cenach nader niskich:

Wujek J., Biblia księgi starego i nowego testamentu. Wydanie trzecie uczynione za potwierdzeniem J. W. Dunina, arybisk. Gnieźnieńsk. i Poznańskiego. Ozdobione 300 obrazkami. (Cena sklepowa 4$\frac{1}{2}$ Tal.) 3 Tal.

Niesiecki K., Herbarz polski 10 tomów (33$\frac{1}{3}$ Tal.) 20 Tal.

Naruszewicz, Historya narodu polskiego 10 tomów (12 Tal.) 8 Tal.

Mochnacki, Powstanie narodu polskiego w roku 1830. i 1831. 4 tomy (6 Tal.) 4 Tal.

Niemcewicz, Zbiór pamiętników o dawnéj Polsce 5 tom. (7$\frac{1}{2}$ Tal.) 5 Tal.

Zycie sławnych Polaków, 5 tomów, wydanie Naruszewicza i Bohomolca (7$\frac{1}{2}$ Tal.) 5 Tal.

Lenartowicz, Polska ziemia w obrazkach, IIga część, 7$\frac{1}{2}$ Sgr.

Irydion, (1$\frac{2}{3}$ Tal.) 25 Sgr.

Niemcewicz, Jan z Tęczyna 2 tomy (1$\frac{2}{5}$ Talara) 1 Talar.

Hoffmanowa z Tańskich, Pisma pośmiertne 9 tomów (9 Tal.) 4 Tal.

Skarga P., Kazania na niedziele i święta 6 tomów (5 Tal.) 3 Tal. 10 Sgr.

Raczyński E., Gabinet medalów polskich 3 tomy (20 Tal. 5 Sgr.) 12 Tal.

Nabożeństwo roczne według obrządku świętego rzymsko-katolickiego kościoła, 4 tomy (5 Talarów) 1 Tal. 20 Sgr.

Lelewel, Dzieje Litwy i Rusi (1 Tal.) 15 Sgr.

„ Panowanie króla polskiego Stan. Aug. Poniatowskiego (1 Tal.) 20 Sgr.

Moraczewski J., Pamiętn. Karpińskiego 10 Sgr.

Krasicki, Dzieła 10 tom. (6 Tal.) 4 Tal.

Niemcewicz, Dzieła poetyczne 12 tom. (7$\frac{1}{2}$ Tal.) 5 Talarów.

Woronicz, Dzieła 3 tomy 2 Tal.

Grabowski A., Kraków i jego okolice (1 Talar 20 Sgr.) 20 Sgr.

Niemcewicz J., Dzieje panowania Zygmunta III. 3 tomy, z wizerunkami (10 Tal.) 4 Tal,

Pokłosie, Zbieranka literacka, rok I. 1852. (1 Tal.) 15 Sgr.

Tygodnik literacki Wojkowskiego, rok 1840. i 1841. (à r. 4 Tal.) à 1 Tal.

Znicz, Pismo zbiorowe dla młodzieży polskiéj 2 zeszyty (1 Tal.)

Lirisa, Polens Ende (1 Tal.)

Dzieła te są **zupełnie nowe i kompletne.**

Chętnie przyjmuję także oferty do nabycia całych bibliotek, tudzież monet i obrazów olejnych Polski dotyczących.

J. Lissner.

Księgarnia **N. Kamienskiego i Spółki** w Poznaniu poleca:

	Tal.	Sgr.
Ewangelie na wszystkie niedziele w roku oraz czytanie i przemówienie przygodne do parafian, zebrane z dzieł ks. biskupa Woronicza, ks. Skargi, ks. Antoniewicza i wielu innynh. 2 tomy Cena	4	7$\frac{1}{2}$
X. J. Gaume, Dzieje życia rodzinnego wszystkich starożytnych i tegoczesnych ludów czyli wpływ chrystyanizmu na stosunki rodzinne. 2 tomy. Cena	4	—
Podwysocki, Domowy lekarz homeopata podług dzieła Dra Heringa. Cena	1	5
Syrokomla Wł., Kasper Karliński. Dramat historyczny. Cena	1	10
— Dni pokuty i zmartwychwstania. Cena	—	20
Wierzbicki, Wykład początków grammatyki polskiéj. Cena	—	5
Moszyński Dr., Rady dla matek czyli sposób utrzymania zdrowia kobiety. Cena	2	15

Księgarnia **N. Kamieńskiego i Spółki** w Poznaniu poleca:

	Tal.	Sgr.
Alzog, Historya powszechna kościoła, 3 tomy. Cena	6	20
Rodriguez, O doskonałości chrześciańskiéj	1	10
Reguis, Głos pasterza albo mowy poufałe proboszcza do swych parafian na wszystkie niedziele roku. 2 tomy. Cena	3	20
Kozłowski, Historya starego testamentu	—	20
Gaume, X., O znieważeniu pracą niedzieli	—	17$\frac{1}{2}$
Mętlewicz, Kazania na wszystkie w roku niedziele i święta. 4 tomy. Cena	4	15
Antoniewicz, Żłobek. Kolęda dla dzieci	—	5
na welinowym papierze wraz z muzyką	—	25
Mikiewicz, Kazania o męce, śmierci, zmartwychwstaniu i w niebowstąpieniu Jezusa Zbawiciela naszego	—	16
Pięćdziesiąt Homili Śgo Augustyna	1	15
Hołowiński, Kazania niedzielne, świętalne i przygodne oraz allokucye	2	—
na welinie	3	—
Dawidowicz, Kazania na niektóre niedziele roku i o męce Pańskiéj. 3 tomy	1	10
Bojanowski, Słowo Boże we wszystkie niedziele roku w kościele parafialnym Śgo Krzyża w Warszawie opowiadane. 4 t.	4	—
Schmid, Zasady wiary katolickiéj przykładami historycznemi objaśnione czyli katechizm historyczny. 3 tomy	6	—
Gaume, Katechizm wytrwałości, czyli wykład historyczny, dogmatyczny, moralny i liturgiczny religii, od początków świata aż do dni naszych. 2 tomy	1	15
Hymny kościelne; przełożył z łacińskiego Ign. Hołowiński. Cena	2	—
Bonawentura, Żywot Pana i Boga naszego Jezusa Chrystusa	—	15
Terklau, O obrządkach kościoła katolickiego	—	25
Wentura, Wzór doskonałéj chrześciańki w tegoczesnym świecie żyjącéj, czyli żywot Wirginii Bruni Granei zmarłéj w Rzymie 1840	—	25
Zywoty Swiętych Dziewcząt	—	12
Żywoty Świętych Młodzieńców	—	12
Hachez, Gaspräche über die Segnungen und Weihungen der katholischen Kirche	—	20
Marien Garten, die allerseligste Jungfrau und Gottesmutter in den Festen der Kirche; ein Gebetbuch	—	15
Probst, Kirchliche Benediktionen und ihre Verwaltung	2	—
Hefele, Chrysostomus Postille. Vier und siebenzig Predigten aus den Werken des heiligen Chrysostomus	1	12
Bressanvido, Ausführliche Katechese über die gesammte christkatholische Glaubens- Sitten und Tugendmittellehre. Ein unentbehrliches Handbuch für Prediger und Katecheten. Aus dem Italienischen durch Dr. J. Zinsler. 12 Bände	6	15

PUBLICZNE WEZWANIE.

Weksel z dnia 1. Czerwca 1857. z Woynieścia na 100 Talarów, a płatny w końcu Września 1857. który dziedzic dóbr Franciszek Bojanowski z Woynieścia powiatu Kościańskiego na kupca S. Kalisza w Śremie wystawił, miał kupcowi S. Kalisz, jak ten twierdzi, zaginąć.

Nieznanego posiedziciela wekslu tego wzywamy, ażeby weksel ten najpóźniéj do 1. Czerwca 1858. włącznie, podpisanemu Sądowi przedłożył, inaczéj bowiem takowy jako nieważny uznany zostanie.

Śrem, dnia 17. Lutego 1858.

Królewski Sąd powiatowy. Wydział I.

Walne Zebranie Towarzystwa Naukowéj Pomocy odbędzie się w **Srodzie** przed południem w dniu 4. Maja r. b., na które się Członków i Szan. Obywateli zaprasza.

WALNE ZEBRANIE.

Członkowie podpisanego Towarzystwa, dawniéj I., II. i IV. klassy, zapraszają się niniejszém na walne zebranie,

na niedzielę dnia 2. Maja r. b. o godzinie 4téj po południu w sali hôtelu saskiego, przy ulicy Wrocławskiéj.

Przedmioty narady i uchwały będą: 1) czyby nie było stósowniéj ustanowić stałą miesięczną składkę po 7 Sgr. dla wszystkich obecnie zapisanych członków, któraby od 1. Maja r. b. pobieraną była, niż jak dotychczas, podług klas wieku. Interessowani są szczególniéj członkowie I. i II. klassy wieku, to jest ci, którzy teraz miesięcznie 5 Sgr. resp. 6 Sgr. 3 Fen. płacą, jest więc pożądaném, aby się bardzo licznie zebrali. 2) Nastąpi wybór kilku osób zaufanie posiadających. Od niestawających przyjętém będzie, iż zastosują się do decyzyi przez obecnych członków zapadłéj i zrzekają się wszelkich wybiegów. Poznań, dnia 28. Kwietnia 1858.

Dyrekcya głównego Towarzystwa pogrzebowego dla miasta Poznania.

Aukcya na kocz i wóz.

W poniedziałek dnia 3. Maja r. b. przed południem o godzinie 10téj sprzedawać będę w starym Rynku przed wagą ratuszową

pół kryty kocz na resorach i wóz mocny roboczy,

obadwa w dobrym stanie,

a to przez publiczną licytacyą najwięcéj dającemu za gotówkę.

Lipschitz, Król. Komissarz aukcyjny.

UNIA.

Ogólne niemieckie towarzystwo zabespieczenia od gradobicia.

Kapitał zakładowy 3 miliony Talarów,

z których 2,509,500 Tal. na akcye są wydane.

Rezerwy do końca roku 1857. 51,479 »

2,560,979 Tal.

Towarzystwo to zabespiecza ziemiopłody wszelkiego rodzaju od gradobicia **po stałych premiach bez żadnych dopłat.**

Wszelką wiadomość w téj mierze chętnie udzieli i zabespieczenia uskuteczni

Główny agent, Kommissarz aukcyjny

Lipschitz

w Poznaniu, przy ulicy Szerokiéj Nr. 20.

EAU TONIQUE
PARACHUTE des CHEVEUX

de Chalmin, à Rouen.

Cette composition est infaillible pour arrêter promptement la chute des cheveux; elle en empèche la *décoloration, nettoie parfaitement le cuir chevelu, détruit les matières graisseuses et pellicules blanchâtres; ses propriétés régenératrices favorisent la reproduction de nouveaux cheveux*, les fait épaisir, les rend souples et brillans, et empeche le blanchiment. Garantie. — Prix du Flacon: 4 fr.

Fabrique à Rouen, rue de l'Hôpital 40.

Dépôt dans toutes les villes de France: et à Posen au Magasin de Paris, de Montigny Desfossé Wilhelm Strasse 24.

AGRONOMOM

polecamy nowe Rygskie siemie lniane koronne, rzepak i rzepik, rydz, sporek, lupiny żółte, niebieskie i białe, kukurydzę białą i żółtą Ameryk., brzankę (Thimotheum) jako też wszelkie gatunki nasion gospodarskich, leśnych, włoszczyzny i kwiatów. **Bracia Auerbach.**

Deszczochrony i parasoliki nowe robi, poszywa i reparuje jak najlepiéj i najmodniéj

Apolant, Wodna ulica Nr. 21.

Tylko jeszcze do niedzieli do widzenia.

Menażerya L. CASANOVY

na placu Sapieżyńskim.

Wielka menażerya, zawierająca zbiór największych i najrzadszych zwierząt drapieżnych, jest dziennie do widzenia od godziny 8éj z rana do godziny 7éj wieczornéj. Karmienie odbywa się: o godzinie 6téj po południu; przy téj sposobności widać dopiero naturę dziką każdego zwierza.

Cena wnijścia: na 1. miejsce Sgr. $7\frac{1}{2}$, na 2. Sgr. 5, na 3. Sgr. $2\frac{1}{2}$.

Do powyższéj menażeryi przybył jeszcze nowy transport zwierząt, składający się z lwicy, 2 hyen Afrykańskich, Antylopy (kozy egiskiéj), 2 Afrykańskich sępów Alpejskich i wiele małp.

Nieodwołalnie w niedzielę ostatnie przedstawienie.

CYRK NA PLACU DZIAŁOWYM.

Dziś wielkie przedstawienie w teatrze małp, na które uprzejmie zaprasza ***L. Casanova.***

Pastyle na wszelkie choroby piersiowe,

Medal złoty 1845. — Medal srebrny 1845.

na uleczenie całkowite chorób piersiowych, jakiemi są: katar, kaszel, dychawiczność, ściśnienie piersi i t. d. niema nic skuteczniejszego i lepszego jak ***Pate Pectorale*** przez aptekarza Georgé w Epinal. Lekarstwo to sprzedaje się we wszystkich miastach w Niemczech, a w ***Poznaniu***, tylko w Cukierni i fabryce karmelków i czekolady ***A. Szpingiera***, na przeciw zegaru pocztowego.

Brzankę **(Tymothée)** ofiaruje w najlepszym gatunku ***S. Calvary.***

DRELICH I PŁÓTNO

na wańtuchy w najcięższym gatunku poleca **tanio**

Antoni Schmidt.

Świeżo palone Rüdersdorfskie wapno kamienne, Sperenbergski gips do mierzwienia i gips mularski, świeży Angielski i Szczeciński Portland-Cement, najlepszą cegłę i dachówkę poleca tanio

Edward Ephraim,

Tylne Chwaliszewo 114.

W lesie ***Kobylopolskim*** są drągi brzozowe na porządki dla Stelmachów, jako téż i sążnie szczepowe i kneblowe do sprzedaży.

Dom. ***Władysławowo*** (Althütte) pod Czarnkowem ma 50 tucznych skopów na sprzedaż.

Dominium ***Mchy*** pod Xiążem ma 150 skopów zdrowych, zdatnych do chowu na sprzedaż.

Świeże kuchy lniane i rzepakowe

poleca tanio

Rafinerya oleju

Adolfa Asch, Zamkowa ulica Nr. 5.

Od dnia dzisiajszego przedaję

bardzo dobrą wołowinę. . funt po	3 Sgr.	— Fen.
» » skopowinę . » »	3 »	6 »
» » cielęcinę . . » »	3 »	4 »
» » polęgwicę . » »	6 »	— »
siekane mięso na befstek . » »	4 »	— »

i upraszam Prześwietną publiczność aby się raczyła przekonać o dobroci mięsiwa.

Leib Hirsch,

przy Kramarskiéj ulicy Nr. 20.

TIVOLI
NA MIASTECZKU

poleca od 1. Maja swój ogród i restauracyą szanownéj publiczności.

Nader przednia

Gdańska żytnio-karujkowa wódka

$\frac{5}{8}$ kwartowa flaszka ze szkłem

6 Sgr.

Poznań. ***C. F. Jaenicke,***

Szeroka ulica Nr. 17.

Odpowiadając życzeniu z wielu stron wynurzonemu, sprowadziliśmy **szampana w $\frac{1}{4}$ butelkach** i polecamy go jako rzecz bardzo dogodną i stósowną.

W. F. Meyer & Comp.,

plac Wilhelmowski Nr. 2.

LODY

od dnia dzisiajszego codziennie poleca Cukiernia

Antoniego Pfitznera w Poznaniu.

Kurs giełdy berlińskiéj.

Dnia 30. Kwietnia 1858	Stopa pCt.	Na pr. kurant papierami.	Na pr. kurant gotowizną.
Pożyczka rządowa dobrowolna	$4\frac{1}{2}$	—	$100\frac{1}{4}$
dito z roku 1850. . . .	$4\frac{1}{2}$	—	$100\frac{1}{4}$
dito z roku 1852. . . .	$4\frac{1}{2}$	—	$100\frac{1}{4}$
dito z roku 1853. . . .	4	$93\frac{1}{2}$	—
dito z roku 1854. . . .	$4\frac{1}{2}$	—	$100\frac{1}{4}$
Obligi długu skarbowego	$3\frac{1}{2}$	—	$83\frac{3}{4}$
dito premiów handlu morskiego . .	—	—	—
dito Marchii Elektoralnéj i Nowéj	$3\frac{1}{2}$	—	$83\frac{1}{4}$
dito miasta Berlina	$4\frac{1}{2}$	—	$100\frac{3}{4}$
dito dito	$3\frac{1}{2}$	83	—
Listy zastawne Marchi Elekt. i Nowéj	$3\frac{1}{2}$	—	$85\frac{3}{4}$
dito Prus Wschodnich . . .	$3\frac{1}{2}$	$82\frac{1}{2}$	—
dito Pomorskie	$3\frac{1}{2}$	—	$84\frac{1}{2}$
dito W. X. Poznańskiego .	4	—	$99\frac{1}{4}$
dito W. X. Pozn. (nowe) .	$3\frac{1}{2}$	—	$86\frac{1}{2}$
dito Szląskie	$3\frac{1}{2}$	—	$85\frac{5}{8}$
dito Prus zachodnich. . . .	$3\frac{1}{2}$	—	$81\frac{1}{2}$
Bilety rentowe Poznańskie	4	—	$91\frac{1}{4}$
Luisdory		—	$109\frac{1}{8}$
Akcye kolei żelazn. Starogr. Poznańsk.	$3\frac{1}{2}$	$94\frac{1}{2}$	—